

GENÇLER İÇİN DENEMELER

4

BİLGİ
ÜZERİNE
YAZILAR

dusle.club

yeyuzuyurttaslari.org

AYDINLIK VE BULUT ŐEHİR

“Birilerinin” çok cahil olduğu ve bu cahilliğin çok yıpratıcı olduğu söylenir hep. İddia makamı, diğerlerini onu ve fikirlerini anlamamakla, veya gerekli desteği sağlamamakla itham eder.

Bilindiđi kadarıyla tarihin çoğu aşamasında yer alan bu bilgi tartışması, her alanda bir yeninin inşa edilmesi gereken şu zamanda tekrar gún yüzüne çıkıyor.

İnternet ve bilgi çağının getirdiği düzensiz ve çarpık bilgilenme süreçleri insan zihnini karıştırmaya devam ediyor, ve zaten kendi başına hassas olan bu konu çok daha şiddetli biçimlerde yeniden hayat buluyor.

Kapitalist sınıflı toplum yapısının hassas gereklerinden olan “ezme” veya “suçlama” ihtiyacı, zaten toplumsal birçok tartışma konusunu lekelerken tüm bunlardan çıkışı ve yeni bir yolu tasarlamakta kullanılabilecek en güçlü silah olan bilgi farklı bir yandan işgal altında tutuluyor.

Aynı toplumsal yapının “ezme” aracı olan güç, her çağda olduğu gibi bu çağda da yeni bir form edindi.

Daha önceki formları reddetmeksizin gelen bu değişim, fiziksel kuvvetin, paranın, nüfuzun ve askerin yanı sıra işlenmemiş, somut bir karşılığı olmayan bilginin de güç olarak değerlendirebilmesini sağladı.

Tıpkı tüm güç türleri gibi, bilgi formundaki gücün de güç olarak kalmasının tek yolu onu muhafaza etmek, yani kendinde tutmak.

İnternetin bilgi edinimini bu denli kolaylaştırmasının sonucunda kişisel tarihlerin beraberinde getirdiği iktidar ve güç ihtiyacı, en yaygın karşılanmasını bilgi muhafaza etme yolunda buldu.

Bunun getirisi olarak yanlış yönlendirilmiş bilgilenme artarken bu bilgilerin getirdiği iktidarlarda da içerdikleri bilgiler gibi çarpık ve düzensiz oldu.

Her kesimde görebildiğimiz küçük ve sık bu bilgi iktidarlarının karşısına, alanlarının ellerinden alındığı düşüncesiyle tüm gayretleriyle “bilgi sahipleri” veya “bilgi tutucuları” yerleşti.

Kendisini “aydın” ve “entelektüel” olarak tanımlayan ve bu özelliklerin onu toplumsal piramidin üst basamaklarına çıkarması gerektiğine inanan bu kesim, nihayetinde bir “cahil yaffasına” dönüşen eleştiriyi ortaya çıkardı.

“Bu cahiller bilmiyor” cümlesinin farklı varyasyonları şeklinde ortaya çıkan ve devamında gizli bir “ben biliyorum” vurgusu taşıyan bu yaffa, toplumdaki yanlış bilgilenmeyi veya gerçek bilgisizliği eleştiren ve aydınlanmayı önceleyen kitleler tarafından destek gördükçe “bilgi sahipleri” nüfuzlarını artırdılar.

Bilgiye sahip olup olunamayacağı daha sonra tartışılmak üzere kenarda beklerken, eğer mümkünse bu sahip olma eyleminin kişiye değer katıp katmadığını incelemek tartışılan konuya destek olacaktır.

Bu noktada bilginin kişiler arası bir fark yaratması ancak onu elde etme yollarının farklılaşmasıyla mümkündür.

Çünkü “çok bilgili olmak” bir meziyet değildir.

Toplumsal ve bireysel koşullar bir kişiyi bilgili olma veya bilgiye daha çok önem verme yoluna ittiğinde o kişide bilginin birikmesi zaten kaçınılmazdır.

Çok kitap okuyan, çok gezen birinin bunları yapmayandan daha çok şey bilmesi şaşırtıcı olmadığı gibi farklılaştırıcı da değildir.

Çoğunlukla az önce bahsedilen toplumsal ve bireysel koşulların, yani sahip olunan ailenin maddi birikiminin, ailedeki bireylerin mesleklerinin, tarihlerinin sonucu olarak bilgi sahibi olma yönünde hareket eden kişilerin bunu bir üstünlük unsuru haline getirmesi de oldukça mantıksızdır.

Kendilerini bu şekilde var eden iktisadi temelleri yok sayan ve aynı iktisadi yapının başkalarını da kendi deyimleriyle “cahil” bıraktığını

görmezden gelen bu “aydınlar”, gerçek bir aydından beklenecek olan zeka ve yorumlama becerisini gösterememekte ve bu yüzden de sahip olduklarını düşündükleri tek şey olan bilgiye sığınmaktadırlar.

Kapitalist ekonomi yapısı birilerinin üstte, birilerinin de altta yer aldığı, birilerinin fiziksel işi yaptığı, başkalarının da bu gücü koordine ettiği bir model ortaya çıkarmıştır.

Söz konusu bu sistemin adaletten yoksun ve ayrıştırıcı olduğu yönündeki eleştirilere verilen yanıt da çoğu zaman aydınların iddiasıyla ortaklaşır.

Çünkü fiziksel işi yapan insanlar diğerleri kadar “akıllı” değildir. Bir metal işçisini fabrikanın yönetimine getirirseniz o bu işten anlayamaz, aynı şekilde fabrika yöneticisine üretim makinelerinin birini kullanma görevi verirseniz o da bu işi beceremez.

Bu mantık sonucunda kapitalist bakış açısı için yapılacak şey basittir.

Her insanı yapabileceği işin başına geçirmek.

Farazi bir toplum düşünelim.

Bu toplumda iki sınıf insan bulunsun.

Bu sınıflardan birisi diğerine göre daha agresif, kaba ve daha az zeki.

Kaba olan sınıf, gezegendeki popülasyonun çok ihtiyaç duyduğu bir madeni üretiyor olsun.

Daha sonra da bu maden daha zeki, kültürlü ve nazik olan sınıfın yaşadığı gökyüzünde süzülen bir şehri, bir bulut şehri, işler halde tutmak için kullanılsın.

Bu şekliyle farazi toplumumuzun temel yapı olarak bize benzediği fakat bazı durumların karikatürize edildiği fark edilebilir.

Bizim yaşadığımız toplumda birileri uçan şehirlerde yaşamıyor, bizim de tamamımız madenlerde çalışmıyor.

Fakat toplumun bir kesiminin diğer kesimin yaşam standartlarını sürdürmek ve korumak için ihtiyaç duyduğu emeği üretmesi oldukça sıradanlaşmış ve oturmuş bir gerçeklik.

Bu farazi toplumda, tıpkı bizim toplumumuzda olduğu gibi, bulut şehirde yaşayanların mevcut durumu açıklamak için kullandıkları temel argüman “diğerlerinin” kaba ve zekadan yoksun olmasıdır.

Bu yoksunluk hali, başlangıç koşullarına bağlıdır ve cahiller, her zaman cahildir.

Bilgililer ise hep bilgili olmuşlardır ve bulut şehirde yaşamak elbette onların hakkıdır.

Bu toplumsal düzende birilerinin madeni çıkarması gerekiyorsa da, bunu yapması gereken bariz bir şekilde bunu yapmak için daha uygun olan cahillerdir.

Bu anlatıdaki temel eksiklik, bilgi kavramının belli koşullar altında sonradan edinilen bir şey olduğu gerçeğinin görmezden gelinmesidir.

Stabil ve gelişmiş iktisadi koşullar altında yaşamış, kendisinin ve sevdiklerinin hayatta kalmasını sağlamak için hiçbir zaman fiziksel ve ağır işte çalışmak zorunda kalmamış, bunun yerine zamanını kitap okumaya ve bilgi edinmeye harcayabilmiş birinin düşük ücretlerle tüm gününü kendisine katkı sağlamayan bir işte çalışarak geçiren, işten ve uykudan kalan çok kısıtlı zamanını hayatındaki insanlara harcayan, kitap okumaya ve tarih, felsefe, fizik, matematik gibi değerli sayılan alanlarda bilgi sahibi olması için hiçbir sebebi olmayan birinden daha bilgili olması ve daha çok fikir belirtmesi, hiç de şaşırlacak veya övülecek bir mesele değildir.

Aksine, aydın olduğu iddia edilen kişilerin bu basit gerçekliği görememesi, veya görmezden gelmesi, ne kadar aydın olduklarının bir göstergesidir.

NASIL BİR EĞİTİM İSTİYORUZ ?

Eğitim; sosyal, ekonomik, kültürel, felsefi, psikolojik ve politik; her yönden ideal bir toplumda en temel değer, yapı taşıdır.

Bu toplumlar içinde, toplumca eğitime yüklenen anlam, barındırdığı kişilerin sayısı veya niteliğiyle ilgili değil; o kişilerin insan oluşundandır.

Eğitim, eğitimin programlanması, süreçleri ve en önemlisi çıktıları; ona gösterilen özenin simgesidir.

Öyle ki sağlıklı bir sistemde eğitimin sonu yoktur.

Her çalışma grubunda, her yaş grubunda eğitilmesi gereken ve eğitilecek, yapılandırılacak yönler bulunur.

Bu süreçler toplumun fertleri tarafından aksatılmadan takip edilir.

Toplum, hem topluca hem bireysel olarak düzenli biçimde yeniden şekillenir.

Fakat biz şu anda ideal bir toplumu değil, daha insancıl bir toplumdaki olması gereken değeri tartışıyoruz.

Herhangi bir oluşumun insanlarını kendine dürüstlikle bağlayabilmesi için kurması gereken ilk yapı güvendir.

Bu güven her koşulda insanların yanında olduğunu göstererek, gerçeğine kimsenin mani olamayacağını belli ederek sağlanır.

Bahsettiğimiz konuda eğitim kurumlarından, alternatif eğitim alanlarından beklenen de budur.

Başta çocuk ve gençlerin, işlenecek beyinlerin, ait hissedebileceği; sonrasında toplumun birer parçası olacağı ortamı kurmaktır.

Bu ortamı öğrenci merkezli bir yaklaşımla oluşturabiliriz.

Öğrenciyi tüm ölçeklerde değerlendirerek, onu anlayarak, ona özgü bir iletişim şekli geliştirerek sağlayabiliriz.

Aktarılabilecek müfredatı, anlamı, onun kavrayabileceği biçimde, anlayabileceği dilde de iletebilmek gerekir.

Dolayısıyla bu yaklaşım için gelişmiş bir gözlem ve analiz yeteneğine ihtiyaç vardır: Öğretmen.

Bu da demek oluyor ki bir öğrenciyi eğitmeden önce, onu eğitecek eğitimcinin öğrenci olması gerekir.

Bu, eğitimin yatağını hazırlamak için ilk halkamızdır.

Eğitimci kişiliği de özenle eğitmeli.

Kendi hazinesinden verecek eğitimci; kendini ve dünyayı tanıyan, elindekilerin farkında olan kişidir.

Yaptığı işin ciddiyetinin farkında, geleceği inşa ettiğinin bilincinde olmak zorundadır.

Yakalamayı, süzmeyi, işlemeyi ve vermeyi; dönüştürmeyi, değer katmayı, canlandırmayı bilmelidir.

Ve daha önce de bahsettiğimiz gibi, bu öğrenme ve değerlendirme bitmemelidir.

Gelişim sürekli olarak gözetilmelidir.

Eğitim ortamını oluşturmak için ikinci halkada aile ve toplumun dahil olacağı bir sistem kurmalıyız.

Eğitilmeye hazır bir zihin tekil biçimde var olan bir şey değildir.

Bireyin var olması için toplumuna ihtiyacı var ise bu toplumun hayat damarlarından biri, eğitim için de toplumuna ihtiyacı vardır.

Eğitimine hazırlanması, her adımda desteklenmesi ve kendini geliştirmesi, bu değişimlerinin gözlemlenmesi ve karşılıklı dönüt alınması için toplumuna gereksinim duyar.

Birey, toplumuyla eğitilir.

Çizilen çerçeveyle eğitimine hazır hale getirilen öğrencinin sisteminde ilk anından son anına kadar onu yaratıcılığa ve eleştirel düşünmeye teşvik edecek, onun merakını canlı tutacak, odağını koruyacak öğretiler bulmalıyız.

Düşünmeyi, analiz etmeyi, sağlıklı iletişim kurmayı öğreneceği yollar sağlamalıyız.

Onu gerçeklerle iç içe yetiştiren, çağında ve çağının ötesinde ayakta tutabilecek fikirler sunabilen, üretmeyi öğreten bir sistem gerekir.

Ona öğretilerini uygulayabileceği, deneyebileceği, pratik yapabileceği; kısaca uygulamalı öğrenmesini sağlayabileceği alanlar yaratmalıyız.

Ellerinin farkına varmasını sağlamak zorundayız.

Her eğitime aç dimağa bu sistemi kapsayıcılıkla ve eşit erişirlikte sunmalıyız.

Tüm bu küçük, özen isteyen adımlarla ilk tuğlasından sağlıklı biçimde inşasına başlanan birey toplumunun, sürecin içinde ve sonunda, sorumluluk kavramıyla ilişkisini oturtmuş, görev bilinci yüksek bir ögesi olacak.

Kendisine fikirlerinde, projelerinde ve doğru karar almasında destek verildiği için, psikolojik açıdan da yalnız olmadığı hissettirildiği için sorun çözme becerisi gelişmiş, özgüveni yüksek, disiplinli ve kendinden emin bir karaktere evrilecek.

Bu eğitim baştan sona insanı cevher olarak gören, elmasmış gibi işleyen bir süreçler bütünü.

Her beynin eğitilebileceğini bilerek ve bunu görerek çıkılması gereken bir yol.

Çünkü eğitim yabancılaşmanın içinde, kendi sesini unutanların sesini duymakta, i ve dış baskılarla kendinden kaanları bulmakta.

Onların kendilerini bulmalarını, duymalarını sağlamakta, yeniden yaşama döndürmekte.

Eğitim bir çocukla kitap okumakta, bir gençle sohbet etmekte.

Bir yolcuya yoldaş, bir kaybolmuşa yol olmakta.

İstedimiz eğitim; toplumu onarmakta, onu yıkıp yeniden yapmakta.

İdeal veya ütopik değil, sağlıklı ve gerçek bir toplumda istediğimiz eğitim.

reten, dayanışan, konuşan ve dinleyen, kabul eden ve reddeden, seven ve eleştiren, gelişen ve geliştiren yapıda.

Eğitilenin yaşamında gösterdiği tepkilerde, aştığı zorluklarda.

Kendiyle bütünleşmesinde, dünyayla kurduğu iletişimde, ekibine gösterdiği sadakatte.

Hayata karşı gösterdiği duruşta, kendine olan saygısında.

Dokunduğu insanlarda.

NASIL BİR BİLİM İSTİYORUZ ?

Bilim, insanlığın ilerlemesini sağlayan en temel güçlerden biridir.

Ancak "nasıl bir bilim istiyoruz?" sorusu, bilimin yalnızca teknik başarılarla sınırlı olmadığını, aynı zamanda insanlık, etik, ve doğayla uyum içinde var olması gerektiğini gözler önüne serer.

Neyi istemediğimizin yanı sıra neyi istediğimizi belirlemek, gerçekleşecek değişimler sonrası daha doğru bir dünyada yaşamamızı sağlayabilir.

Bilim, etik ilkelerden yoksun olduğunda insanlığa yarardan çok zarar verebilir.

Tarihte, Nazi dönemi insan deneyleri ya da nükleer silahların gelişimi gibi örnekler, bilimin etik sınırlarını aşması durumunda neler olabileceğini göstermiştir.

Bu nedenle, etik kurallar ve insani değerler, bilimin temel taşlarından biri olmalıdır.

Bilimsel araştırmalar yapılırken sadece bilginin peşinde koşmak değil, aynı zamanda bu bilginin insanlığa ve çevreye olan etkilerini göz önünde bulundurmak da önemlidir.

Bu anlamda, doğaya ve insana zarar veren projelerden kaçınmak ve sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde çalışmak bilimin en büyük sorumluluklarından biri olmalıdır.

Örneğin, çevre bilimcilerin, iklim değişikliği gibi küresel sorunlarla mücadelede yol gösterici olması, bilimin insanlık için pozitif bir rol oynamasının önemli bir göstergesidir.

Bilim, toplumu sadece ileriye taşımakla kalmamalı, aynı zamanda onu korumalı ve geliştirmelidir.

Bilimin en büyük gücü, farklı bakış açılarını ve bilgileri bir araya getirerek bütünsel bir anlayış sunabilmesidir. Farklı kültürlerden, disiplinlerden ve topluluklardan gelen katkılar, bilimi zenginleştirir.

Bu nedenle, bilimsel çalışmalarda çeşitliliği teşvik eden bir yaklaşım benimsenmelidir.

Kadınlar, azınlıklar ve gelişmekte olan ülkeler gibi genellikle bilimsel çalışmalarda az temsil edilen grupların daha fazla dahil edilmesi, bilimin daha adil ve kapsayıcı olmasına katkı sağlar.

Bu kapsamda, bilimin sadece belirli bir elit grup tarafından değil, geniş kitleler tarafından erişilebilir ve anlaşılır olması gerektiğini vurgulamak önemlidir.

Bilim eğitimi, bu anlamda kritik bir role sahiptir.

Her yaştan ve her kesimden bireyin bilimsel düşünceyi anlaması ve uygulayabilmesi için daha kapsayıcı bir eğitim sistemi oluşturulmalıdır.

Bu, bilimin toplumun her kesiminde daha geniş bir yankı bulmasına ve bilimsel yeniliklerin günlük yaşama entegre edilmesine katkı sağlar.

Bilim ve teknoloji, insan hayatını birçok açıdan kolaylaştırırken, toplumsal eşitersizlikleri de derinleştirebilir.

Özellikle teknoloji alanında görülen yenilikler, bazı grupların bu olanaklara daha erken ve daha geniş bir şekilde erişmesini sağlarken, diğer gruplar bu gelişmelerin gerisinde kalabilir.

Bu da sosyal ve ekonomik uçurumları büyütür.

Bu nedenle, bilimsel çalışmaların sonuçları tüm toplum kesimlerine eşit bir şekilde fayda sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

Bilim insanları ve araştırma kuruluşları, ürettikleri bilgiyi ve teknolojiyi toplumsal adalet çerçevesinde değerlendirmelidir.

Örneğin, sağlık alanındaki bilimsel gelişmeler, yalnızca zengin ülkelerde değil, düşük gelirli ülkelerde de eşit derecede fayda sağlamalıdır.

Aksi takdirde, bilimin gücü toplumu daha fazla ayrıştırmaya ve diğerlerinden çok daha etkili olan bir azınlığın oluşumuna neden olur.

Bu bağlamda, bilimin sosyal sorumluluğunu ön planda tutan bir anlayış benimsenmelidir.

Bugün karşı karşıya olduğumuz en büyük sorunlardan biri, çevresel krizlerdir.

İklim değişikliği, biyolojik çeşitlilik kaybı ve kirlilik, insanlığın geleceğini tehdit eden büyük tehlikeler olarak karşımıza çıkıyor.

Bu bağlamda, bilimsel çalışmaların çevreyi koruyacak, doğal kaynakları sürdürülebilir bir şekilde kullanacak ve gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakacak şekilde yapılması kritik öneme sahiptir.

Doğayla barışık bir bilim anlayışı, teknolojik gelişmelerin çevreye olan etkilerini minimize etmeyi hedeflemelidir.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesi, sürdürülebilir tarım yöntemleri, su ve enerji tasarrufu sağlayan teknolojiler gibi alanlarda yapılan araştırmalar, bu anlayışın somut örnekleri olarak değerlendirilebilir.

Gelecekte bilim, sadece insanlığın refahını değil, aynı zamanda tüm gezegenin sağlığını da gözetmelidir.

Bilimsel araştırmaların bağımsızlığı, doğru ve güvenilir bilginin üretilmesi açısından hayati önem taşır.

Bilimin siyasi ya da ekonomik çıkar gruplarının etkisi altında kalması, bilginin manipüle edilmesine ve toplumun yanlış yönlendirilmesine neden olur.

Bu yüzden bilimsel araştırmaların, politik ve ticari baskılardan uzak, özgür bir ortamda yapılması sağlanmalıdır.

Bağımsızlık aynı zamanda bilimsel araştırmaların finansmanında da önemlidir.

Araştırma fonları, bilim insanlarının belirli çıkar gruplarına hizmet etmek yerine toplumsal faydayı gözeten projelere yönelmesini sağlamalıdır.

Ayrıca, bilimsel sonuçların şeffaf bir şekilde paylaşılması, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve bilimsel bulgulara erişimin yaygınlaştırılması da bağımsız bir bilim için gereklidir.

Bilimsel bilginin doğası, sürekli değişim ve gelişim içindedir.

Bu nedenle, bilim her zaman sorgulayıcı ve eleştirel bir yapıda olmalıdır.

Bilimsel gelişmeler, dogmatik bir biçimde kabul edilmemeli, aksine yeni bulgular ve teknolojiler sürekli olarak eleştirilmeli ve test edilmelidir.

Bu süreç, bilimin kendini yenileyebilmesini ve hatalardan ders çıkarmasını sağlar.

Eleştirel düşünce, bilim insanlarının da bireysel olarak geliştirmesi gereken bir beceridir.

Herhangi bir araştırmamanın sonuçları kesin olarak kabul edilmeden önce farklı bakış açılarıyla değerlendirilmelidir.

Bu, bilimsel bilginin daha sağlam temeller üzerine kurulmasına olanak tanır ve topluma sunulan bilgilerin güvenilirliğini artırır.

Bilim, insanlığın gelişimi için vazgeçilmez bir unsurdur.

Ancak nasıl bir bilim istediğimiz sorusu, bilimin sadece bilgi üretmekle kalmaması, aynı zamanda insani değerler, doğa ve toplumsal fayda ile uyumlu olması gerektiğini ortaya koyar.

İnsani değerlere saygı duyan, doğayla barışık, kapsayıcı, sosyal adaleti gözetken, bağımsız ve eleştirel bir bilim anlayışı, gelecekte karşılaşacağımız zorluklarla başa çıkmamıza ve daha yaşanabilir bir dünya kurmamıza yardımcı olacaktır.

DÜŞLE TOPLULUKLARI

dusle.club

dusle.club

AKADEMİLERİMİZ

dusle.club

ÜRETİMLERİMİZ

dusle.club

dusle.club

MEKANLARIMIZ

dusle.club

GENÇLER İÇİN DENEMELER

4

dusle.club

